

τικῶν ἐπισκεπτῶν) Λέσβ. || Γνωμ. "Οποῖους 'πουνδέχῃτι κι 'πρηιτῇ τὸν ξένου κι τοῦ φτουχὸ 'πουνδέχῃτι κι 'πρηιτῇ τὸν ἴδιον τοῦ Θιὸ ('πρηιτῇ = ὑπηρετεῖ) Σάμ. || Ἄσμ.

'Ανοίξετε τὰ πόρτεγα τ' ἀπάνω καὶ τὰ κάτω
ν' ἀποδεχτήτε τὸ γαθρὸ τὸ δολυπραματῆτο
(πόρτεγα = αἵθουσαι) Κρήτ.

'Εμήνυσεν ὁ νῆδς γαθρὸς εἰς τὰ πεθερικά δον
νὰ παρὰσῶρουνε τσ' αὐλές, νὰ στρώσουνε τσοὶ τάβλες,
ν' ἀποδεχτοῦ δὲ νῆδ γαθρὸ μ' οὔλη τῇ σὺδροφιά του
αὐτόθ.

'Εβγα, κυρὰ καὶ πεθερά, ν' ἀποδεχτῇς τὴ νύφη
Παξ.

Νὰ χαρῶ τὸν ἄντρα ποῦ 'χα | καὶ νὰ ζήσῃ τοῦτος πῶχω
καὶ ν' ἀποδεχτῶ τὸν ἄλλο, | ἂν σοῦ λέω ἓνα γι ἄλλο
(σκωπτικὸς γυναικεῖος ὄρκος) Ζάκ. Διὰ τὴν σημ. πβ.
Πολύβ. 22,15,8 «ἀποδεξάμενος δὲ καὶ τοὺς παρὰ τῶν ἄλλων
πόλεων πρεσβευτάς». Συνεκδ. καὶ ἐπὶ ἀψύχων ΝΠετμεζ.
ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Σπιτάκια μ' ἀποδέχονται μὲ τὴν ἀπλὴ τους ὁμορφιά
ἀκρογιαλιές καὶ χλωρασιές κ' εὐωδιασμένοι κῆποι.

β) Δέχομαι, ὑποδέχομαι, εἰδικῶς ἐπὶ τῶν ὑποδεχο-
μένων συγγενεῖς ἢ φίλους ἐκ τῆς ξένης ἐπιστρέφοντας
(εἰς τὴν σημ. ταύτην ἐπέδρασε καὶ τὸ ἀρχ. ὑποδέχομαι)
Ἡπ. Θήρ. Κάμπ. Κέρκ. Κρήτ. (Ρέθυμν. κ.ά.) Μακεδ.
(Καστορ. Καταφύγ.) κ.ά.: 'Αποδέχτηκά τονε, μὰ σὲ κακὸ
χάλι Ρέθυμν. Συχνάκις εἰς εὐχάς: Καλῶς τὸν ἀποδέχτηκες!
Ἡπ. Μὲ καλὸ ν' ἀποδεχτῇς τὸ παιδί σου! Κρήτ. Καλῶς νὰ
τὸν ἀποδεχτῇς Κέρκ. Δέξου, κόρη, κι ἀποδέξου τὸν νόστον τοῦ
καλοῦ σ' ἄντροῦ Κάμπ. Καλῶς τὸν ἀποδέχ'κ'ις! Καστορ.
Καταφύγ. Συνών. δέχομαι, ὑποδέχομαι. 3) 'Επὶ
πραγμάτων, ὑποδέχομαι τι, οἷον ἀντικείμενον ἄνωθεν κατα-
πίπτον Κάμπ. Κρήτ. (Ρέθυμν. κ.ά.) Κύθηρ.: 'Στὴ γεφαλὴ τὴν
ἀποδέχτηκε τὴ δέτρα Ρέθυμν. Τὰ ἀναυλοχερὰ κάμνουν καλές
ἐλαιές, γιὰτ' ἀποέχονται τὰ περισυνάματα (ἀναυλοχερὰ = λακ-
κῶδη μέρη ὑπὸ τὰς κλιτῆς, περισυνάματα = καταρρέοντα
ὑδατα, χῶματα κτλ.) Κάμπ. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἑρωτοκρ. Β 502
(ἐκδ. ΣΞανθουδ.) «πιάνει τὸ πλῆγ βαρύτερο, πετᾷ τὸ 'ς τὸν
ἀέρα, | σὰ φύλλο τ' ἀποδέχτηκε 'ς τὴ δυνατὴν του χέρα».

4) 'Ανέχομαι Πελοπν. (Μάν.): Δὲ δ' ἀποδέχεται τὸ χέρι
μου (ἐπὶ ζέοντος ὑδατος). Συνών. δέχομαι. 5) Μετοχ.
περιφραστικῶς μετὰ τοῦ εἶμαι, περιμένω, προσδοκῶ Κρήτ.
(Βιάνν): Δὲν εἶμαι ἀποδεχάμενος ἀπὸ τὰ λεφτά σου (ἐνν. ὥς
ἀντικ. τὸ νὰ ζήσω, δὲν περιμένω νὰ ζήσω ἐκ τῶν χρημά-
των σου). Διὰ τὴν σημ. πβ. Φλώρ. καὶ Πλάτεια Φλώρ. στ. 473
(ἐκδ. ΔΜαυροφρ. σ. 274) «ἡ κρίσις μ' ἀποδέχεται, χάνομαι
εἰς τὸν κόσμον, | κἀνέν' οὐκ ἔχω ἄνθρωπον οὐδὲ μαντατο-
φόρον».

ἀποδημίζω Ἀντικύθ.

'Εκ τοῦ ἀρχ. ἀποδημῶ. Διὰ τὸν μετασχηματισμὸν
ιδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1, 272.

'Εκλείπω, τελειώνω, ἐπὶ φθινουσῶν ὀπωρῶν: 'Αποδή-
μῃσαν τ' ἀχλάδια - τὰ σταφύλια κτλ. Συνών. ξεβγαίνω,
τελειώνω, σώνομαι (ιδ. σώνω).

ἀποδιάβα ἡ, ἀμάρτ. 'πιδάβα Πόντ. 'πιδέβα Πόντ.
(Κοτύωρ. Χαλδ. κ.ά.) 'ποδκιάβα τό, Κύπρ.

'Εκ τοῦ ρ. ἀποδιαβαίνω. Τὸ οὐδ. ἀναλογικ. πρὸς τὸ
ἀπλοῦν διαβα.

1) Παρέλευσις γεγονότος τινός, οἷον ἐορτῆς κττ. Κύπρ.:
'Σ τὸ 'ποδκιάβα τοῦ παναῦροκοῦ (μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς
πανηγύρεως). β) 'Απομάκρυνσις καὶ ἐξαφάνισις τινος
ὀπισθεν ὑψώματος ἢ καμπῆς ὁδοῦ Πόντ. Συνών. *ἀπο-

διαβα 1. 2) Ἡ δύσις, ἐπὶ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης
Πόντ. (Κοτύωρ. κ.ά.): 'Ηλί' 'πιδέβαν ἐν' (ἔδυσεν ὁ ἥλιος)
Πόντ. || Ἄσμ.

Σίλᾶ ἔφαγα τὴν πιρνήν, μύρᾶ τὸ μεσημέριν
κι ἄλλα σαρανταδῶδεκα 'ς σῇ ἡλί' μ' τὴν 'πιδέβαν
(σίλᾶ = χίλια, πιρνήν = πρωΐαν) αὐτόθ. Συνών. ἀποδιά-
βασμα 1β, βασίλεμα, δύσι, ἡλιοβασίλεμα. 3) Ὑψωμα
γῆς τὸ ὁποῖον διερχόμενός τις ἐξαφανίζεται ὀπισθεν αὐτοῦ
Πόντ. (Χαλδ.): Ἄσμ.

Θὰ θήκω ὄρκον 'ς σὸ ραδὶν κι ὀμνασμαν 'ς σὴν 'πιδέβαν.
'Αντίθ. ἀνάφαμα 2, ἀναφανῇ 1.

ἀπόδιαβα ἐπίρρ. Ἡπ. (Δρόβιαν. Ζαγόρ.) Κέρκ. Λευκ.
Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. — Λεξ. Αἰν. Μ. Ἑγκυκλ. Πρω. Δημητρ.
ἀποδιάβα Ἡπ. 'ποδκιάβα Κύπρ.

'Εκ τοῦ μεσν. ἐπίρρ. ἀποδιάβα.

1) Μετὰ τὴν πάροδον γεγονότος τινός, οἷον ἐορτῆς κττ.,
μετὰ γενικ. Ἡπ. Κέρκ. Κύπρ. Λευκ. κ.ά. — Λεξ. Δημητρ.
ἡ αἰτιατ. Ἡπ. (Δρόβιαν. Ζαγόρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. — Λεξ.
Αἰν. Μ. Ἑγκυκλ. Πρω.: 'Απόδιαβα τοῦ Θωμᾶ (μετὰ τὴν
Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ) Λευκ. Οὐ γάμους θὰ γίν' ἀπόδιαβα
τ'ν Πασχαλιὰ (μετὰ τὸ Πάσχα) Ζαγόρ. 'Απόδιαβα τοῦ Χριστοῦ
κάνουνε στάσι οἱ ἐλαιές κι ἃ θὰ πέσουνε, ἐξ ἀνάγκης ἀπὸ
μεγάλου ἀέρα (μετὰ τὰς ἐορτάς τῶν Χριστουγέννων) Κέρκ.
'Απόδιαβα τ' Λαμπρὴ ἔχουμε γάμον Αἰτωλ. 'Πόδκιάβα τοῦ
παναῦροκοῦ χωρκαίτης ἀλλαμένος (παναῦροκοῦ = πανηγυριοῦ)
(ἐπὶ τῶν ἀκαίρως ἐνεργούντων, πβ. ἀρχ. «κατόπιν ἐορτῆς»)
Κύπρ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. «ἀποδιάβα τῆς Πεντηκοστῆς» (παρὰ
Δουκ. ἐν λ.) 2) Ὑστερον, βραδύτερον ἄνευ ὀρισμένου
χρονικοῦ ὁρίου Στερελλ. (Αἰτωλ.): Χάινδι τῶρα, ἀπόδιαβα
νὰ μὴ πιρ'μὲν'ς, θανά'ρθον. Συνών. ἐπειτα, κατόπι,
ὑστερα.

ἀποδιαβάζω σύνθηθ. ἀποδᾶβάζω Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)
ἀπουδμβάζω Λέσβ. ἀποδεβάζω Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) ἀπι-
δεβάζω Πόντ. (Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.) ἀποδᾶζω Πόντ.
(Κοτύωρ.) 'ποδιαβάζω Θράκ. (Γέν. Σαρεκκλ.) Μύκ. Τήν.
— ΠΠαπαχριστοδ. Θρακ. ἡθογραφ. 1,67 3,32 καὶ 4,12
'δουδιαβάζω Λέσβ. 'ποδκιαβάζω Κύπρ. 'πιδεβάζω Πόντ.
(Κρώμν. Τραπ.)

'Εκ τοῦ μεσν. ἀποδιαβάζω. Ὁ τύπ. *δουδιαβάζω
ἐκ τῆς συνεκφ. μετὰ λέξεων ληγουσῶν εἰς ν, οἷον τόν, τήν.
Ὁ τύπ. ἀπουδμβάζω ἐκ τοῦ *ἀποδμβάζω λαβόντος
τὸ ε ἐκ τῆς αὐξήσεως καθὼς καὶ διειβαίνω ἐκ τοῦ ἀμαρτ.
διειβαίνω. Εἰς τοὺς τύπ. ἀποδεβάζω, ἀπιδεβάζω,
'πιδεβάζω πρόκειται φωνητικὴ ἐξέλιξις ια - ᾱ - ε. Πβ.
καὶ διαβάζω - δᾶβάζω - δεβάζω. Ὁ τύπ. ἀποδᾶζω
ἐκ τοῦ *ἀποδζάζω.

1) Κάμνω τινὰ νὰ περάσῃ ἀπὸ ἓνα μέρος καὶ νὰ μὴ
φανῇ πλέον, συνήθως ἐπὶ προσώπου προπεμπομένου Πόντ.
(Τραπ. Χαλδ.): 'Επιδέβασαμ' ἄτον Χαλδ. 'Επιδέβασ' ἄτον
'ς σὸν ραδὶν αὐτόθ. β) Ἐπὶ ἀψύχων, διαπερῶ Πόντ.
(Χαλδ.): 'Αποδεβάζ' τὸ ράμμα. γ) Μεταφέρω Σύρ.: Νὰ
τ' ἀποδιαβάσῃ τὸ φαῖ. 2) Προπέμπω, κατευοδώνω Θράκ.
(Ἀρκαδιούπ. Γέν. Σαρεκκλ. Σκοπ. κ.ά.) Λέσβ. — ΠΠαπα-
χριστοδ. ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Μ. Ἑγκυκλ.: Πῆγε ν' ἀποδιαβάσ'
τὸν ἄνθρωπο Ἀρκαδιούπ. Τὴ 'δοδιάβασα τὴν ἄμνια μ'
Σαρεκκλ. Πά' νὰ 'ποδιαβάῃς τὴ θειά σ' (πά' = πήγαινε)
αὐτόθ. Θυμᾶσαι ναι ποῦ ἦρτε ἡ μάννα μ' καὶ ἐφάγαμ'
καὶ σὰν τὴν 'ποδιάβασα, σ' ἔβγαλα καὶ διάβ'καμ' κ' ἐμεῖς;
(ἐκ παραμυθ.) Γέν. Χαιρέτισε καὶ τὴ μάννα ποῦ τὸν 'πο-
διάβασε καὶ χάθηκε 'ς τὴ σκοτεινιά τοῦ δρόμου ΠΠαπα-
χριστοδ. ἐνθ' ἄν. 3,32. Γυναῖκες, παιδιά, κορίτσια, γέροι,

